

Stan zachowania i propozycje czynnej ochrony borów chrobotkowych (zespół *Cladonio-Pinetum*) w Parku Narodowym „Bory Tucholskie”

Preservation status and proposals of active conservation of lichen Scots pine forest (*Cladonio-Pinetum* association) in the “Bory Tucholskie” National Park

MICHAŁ WĘGRZYN, PAULINA WIETRZYK

Zakład Badań i Dokumentacji Polarnej im. Profesora Z. Czepego
Instytut Botaniki, Uniwersytet Jagielloński
31–501 Kraków, ul. M. Kopernika 27
e-mail: michal.wegrzyn@uj.edu.pl; paulina.wietrzyk@doctoral.uj.edu.pl

Słowa kluczowe: porosty, roślinność, eutrofizacja, siedlisko przyrodnicze, 91T0.

Celem badań prowadzonych na terenie Parku Narodowego „Bory Tucholskie” było określenie stanu zachowania borów chrobotkowych w ujęciu fitosocjologicznym. Bory chrobotkowe związane są ze skrajnie przesuszonymi piaszczystymi obszarami, ubogimi w substancje mineralne, na których w suchym borze sosnowym, w warstwie mszystej dominują krzaczkowate porosty, głównie z rodzaju *Cladonia* (chrobotki) w obrębie sekcji *Cladina*. Od kilkudziesięciu lat obserwuje się zjawisko zanikania borów chrobotkowych, które na wielu stanowiskach ulegają stopniowym przemianom w kierunku żyzniejszych zbiorowisk leśnych. W 2015 roku przeprowadzono badania terenowe w Parku Narodowym „Bory Tucholskie”. Bazując na zbiorze 94 zdjęć fitosocjologicznych dokonano analizy klastrowej i fitosocjologicznej. Wyodrębniono trzy stadia boru chrobotkowego: od formy najlepiej zachowanej z dominacją porostów w warstwie mszystej do stadium zdegenerowanego z dominacją mszaków. Na podstawie opracowanej mapy stanu zachowania borów chrobotkowych w Parku Narodowym „Bory Tucholskie” zaproponowano działania czynnej ochrony.